

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/158/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200849
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200849.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd/58/2014-17 zo dňa 10. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd/58/2014-17 zo dňa 10. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. februára 2014, ktorým priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 15. apríla 2013 v sume 136,60 € (zvýšený od 01.01.2014 na sumu 141,10 € mesačne) s odôvodnením, že pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bol stanovený na základe lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 29. novembra 2013 na 45 %.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd vychádzajúc z posúdení zdravotného stavu posudkovými lekármi tak pobočky, ako aj ústredia dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný. Po citácii relevantných právnych predpisov uviedol, že aj podľa názoru súdu posudkoví lekári posúdili komplexne zdravotný stav navrhovateľa, pričom určili za rozhodujúce zdravotné postihnutie práve duševné choroby a poruchy správania spôsobené nadužívaním alkoholu, ktoré následne správne zaradili pod kapitolu V položku 7 písm. a) prílohy č. 4 k zákonu a určili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na najvyššiu možnú mieru 35 % s navýšením o 10 % za iné zdravotné postihnutia. Rovnako určenie vzniku invalidity dňom 15.04.2013 bolo v súlade s nálezmi z uvedených odborných vyšetrení, ktoré predložil navrhovateľ k žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, navyše vo svojej žiadosti z 29.11.2013 sám žiadal priznať invaliditu od 15. apríla 2013.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa nemá zo zákona právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie s odôvodnením, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietal ustálenie hlavnej diagnózy - duševné choroby a poruchy správania, pretože nepovažuje za možné, aby bola pre tento účel postačujúca správa vypracovaná na základe niekoľko minútovej konzultácie so psychologičkou počas jeho hospitalizácie. Má za to, že mal byť podrobený samostatnému psychiatrickému vyšetreniu u posudkového lekára odporkyne, nakoľko aj jeho medikamentózna liečba sa vzťahuje jedine a výlučne na ochorenie súvisiace s pečťou, a nie na duševné choroby a poruchy správania. V predložených lekárskech posudkoch chýba odôvodnenie, na základe čoho bola ustálená ako hlavná diagnóza duševná choroba a poruchy správania podľa kap. V, pol. 7 písm. a/, a nie zdravotné postihnutie podľa kapitoly X, položky 1, ods. 1 písm. c/ a d/ citovaného zákona. Namietal tiež, že prvostupňový súd nedostatočne ustálil otázku dňa, od ktorého mu mal vzniknúť nárok na priznanie invalidného dôchodku, nakoľko právna argumentácia odporkyne je v rozpore s jednotlivými lekárskeymi správami. Navrhol preto, aby odvolací súd buď zmenil rozsudok krajského súdu tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie alebo aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa nevyužila možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.12.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskech správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenec má pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zo spisu odporkyne vyplýva, že táto rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.02.2014 podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 15.04.2013 invalidný dôchodok v sume 136,60 € mesačne a súčasne rozhodla o jeho zvýšení od 01.01.2014 na sumu 141,10 € mesačne. Vychádzala pritom zo záveru lekárskej správy z 29.11.2013, že navrhovateľ je invalidný, pretože má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený najskôr posudkovým lekárom sociálnej poisťovne, pobočky v Prešove dňa 09.05.2014, ktorý potvrdil predchádzajúci záver z 29.11.2013 a následne posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, vysunutú pracovisko v Prešove dňa 23.06.2014, ktorý po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistil dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane určil na 45 %, a to za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly V - Duševné choroby a poruchy správania, položka 7 - Duševné choroby a poruchy správania spôsobené užívaním alkoholu, písm. a/ stredne ťažká forma v rozsahu 35 % (z rozpätia 20-35 %), zvýšené o 10 % za iné zdravotné postihnutie - Fibróza a cirhóza pečene podľa prílohy č. 4 zákona. Pretože navrhovateľ už v podanom opravnom prostriedku namietal nesprávne určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia (žiadal za rozhodujúce postihnutie určiť poškodenie pečene podľa kap. X, odd. D pol. 1 písm. c/, d/), posudkový lekár sociálneho poistenia sa v lekárskom posudku touto námietkou zaoberal a uviedol, že t. č. ide o ľahkú formu cirhózy pečene a vzhľadom na subjektívne príznaky by hodnotením podľa kap. X, odd. D pol. 1 písm. b/ dosiahlo 35 % MPSVZČ, čo by po navýšení za psychiatrické ochorenie o 10 % zodpovedalo tiež 45 % MPSVZČ. Posudkový lekár preto zotrval na záveroch predchádzajúceho posudku s tým, že priznaná MPSVZČ 45 % zodpovedá aktuálnemu postihu, pričom priznaný dátum vzniku invalidity je pre posudzovaného priaznivý.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Odvolací súd po detailnom oboznámení sa s kompletným spisovým materiálom konštatuje, že v lekárskeho správach obsiahnuté odborné nálezy boli vyhodnocované v rámci vyšetrení uskutočnených na účely posúdenia invalidity navrhovateľa a posudkoví lekári sa v posudku vyjadrili k námietke navrhovateľa o nesprávnom určení rozhodujúceho zdravotného postihnutia, navyše ani ním požadovaná

zmena by neviedla ku zvýšeniu priznanej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnuté zdôrazniť, že preskúmané rozhodnutie odporkyne o priznaní invalidného dôchodku na základe ustálenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45 % nevylučuje možnosť navrhovateľa požiadať o zvýšenie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske nálezy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporcovi náhrada trov nepatrí zo zákona

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.